

LES PÍNDOLES DEL DPD

PÍNDOLA 55.- INCIDENCIA DE LA SENTENCIA DEL TRIBUNAL SUPREM 971/2022, DE 16/12/2022, EN MATERIA D'ACCES A LES DADES DE LA HISTORIA CLINICA PER PART DE LES FORCES I COSSOS DE SEGURETAT EN EL MARC D'INVESTIGACIONS DE CARACTER PENAL.

La recent Sentència de la Sala Segona (Penal) del Tribunal Suprem 971/2022, de 16/12/2022 aborda la qüestió de la cessió de les dades de la història clínica per part de l'Administració sanitària i centres de salut a les autoritats competents en matèria d'investigació penal i facilita una interpretació actualitzada de la normativa al respecte. En el supòsit analitzat la policia va accedir a aquestes dades sense consentiment de l'interessat ni autorització judicial, i d'aquesta forma es va obtenir informació essencial per a la condemna penal.

Els aspectes més destacat de la sentència son els següents,

-El tractament de dades personals amb motiu d'investigacions penals afecta a dos blocs de normes,

i) D'una banda, la que regula els tractaments que realitzen els centres de salut i entitats responsables de les històries clíniques, regulats pel Reglament General de Protecció de Dades (RGPD) i la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD).

ii) D'altra banda, la normativa que s'aplica als tractaments que realitzen les autoritats competents en matèria d'investigació penal, a les que s'aplica la Llei Orgànica 7/2021, de 26 de maig, de protecció de dades personals tractades per a finalitats de prevenció, detecció, investigació i enjudiciament d'infraccions penals i d'execucions de sancions penals.

-La cessió de les dades pot venir imposada per una obligació legal que afecti al responsable del tractament i ho haurà de preveure una norma interna amb rang de llei (art. 8 LOPDGDD).

-A Espanya, aquesta norma interna és la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica. En concret, l'article 16.3 preveu l'accés a la història clínica, entre d'altres, per finalitats judicials, però estableix l'obligació de separar les dades d'identificació personal de les de caràcter clínicoassistencial, de forma que s'asseguri l'anonimat del pacient, llevat que aquest hagi donat el seu consentiment per no separar-les. No obstant, els jutges i tribunals poden autoritzar que l'accés sigui a dades unificades, es a dir, a dades identificades, quan ho considerin oportú per a la investigació penal de que es tracti.

-En canvi, no hi ha inconvenient per a la cessió de dades de la història clínica si aquestes dades estan anonimitzades.

-La Llei orgànica 7/2021 permet amb caràcter general a les autoritats competents per a les investigacions penals (Jutges i Tribunals, el Ministeri Fiscal i les Forces i Cossos de Seguretat quan actuïn com Policia Judicial) accedir a dades personals de tercers. Aquesta norma imposa a les Administracions públiques i a qualsevol persona física o jurídica el deure de proporcionar a les autoritats competents indicades les dades que els sol·licitin i que calguin per a la investigació penal, enjudiciament penal o execució en aquest àmbit.

Així doncs, resulta possible que els Cossos i Forces de Seguretat facin petició de dades personals als centres de salut, però ho hauran de fer en l'exercici de les funcions de policia judicial i la petició

LES PÍNDOLES DEL DPD

haurà de ser motivada, concreta i específica i informant en tot cas a l'autoritat judicial i fiscal (art. 7.1 LO 7/2021).

-La llei orgànica 7/2021 preveu com excepció al deure general de col·laboració amb els agents de policia i al lliurament de les dades que sol·licitin quan una llei estableixi l'obligatorietat d'autorització judicial per obtenir aquestes dades (art. 7.3),

L'article 16.3 de la Llei 41/2002 en els supòsit d'investigació de l'autoritat judicial requereix que hi hagi una autorització dels jutges i tribunals per al lliurament de les dades de la història clínica de manera identificada. En tant que aquesta previsió legal de la Llei 41/2002 estableix l'obligatorietat d'autorització judicial es trobaria inclosa en l'excepció de l'article 7.3 de la Llei orgànica 7/2021 al lliurament de les dades de la història clínica als agents de policia.

-Per tant, en el context analitzat, i **des de la vigència de la LO 7/2021, seria exigible l'autorització judicial per tal que els responsables de les dades mèdiques poguessin cedir-les no anonimitzades i per a que els Cossos i Forces de Seguretat les recollissin amb finalitats d'investigació de delictes.**

Per a més informació, podeu consultar la Sentència completa a través del següent enllaç:

<https://www.poderjudicial.es/search/AN/openDocument/3a4f29d00ba2b82ba0a8778d75e36f0d/20230110>

Per qualsevol dubte o aclariment addicional podeu adreçar-vos al DPD de Salut:

dpd@ticsalutsocial.cat

<https://ticsalutsocial.cat/oficina-dpd/>

Tel.: 93 553 26 42 (9:00 a 14:00 h.)